

вирішує прискорити свою смерть, не заподіявши нікому шкоди, тому суспільство повинно дозволити еутаназію, допомогти хворому, поважаючи його рішення, вибір, оскільки свобода є найвищою цінністю. Однак, прибічники еутаназії вважають її припустимою у виключних випадках за наявності: свідомого та наполегливого прохання хворого, неможливості полегшити страждання хворого відомими засобами; точної доведеності неможливості врятувати життя, встановленої колегією лікарів за обов'язкової одностайності і попереднього попередження органу прокуратури.

Отже, здійснивши аналіз норми законодавства, де встановлена заборона на проведення еутаназії, зважаючи на велику кількість суперечок, що виникають з приводу даного питання, проблема еутаназії залишається невирішеною, потребує більш детального дослідження науковцями, з'ясування громадської думки шляхом опитувань і на основі цього врегулювати це питання нормами законодавства.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СПАДКУВАННЯ ЗА ЗАПОВІТОМ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ

Мірошніченко І.Т., студент ННПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри цивільно -правових дисциплін ННПП НАВС Немченко С.С.

Спадкове право України та більшості іноземних держав виходить з поєднання двох основоположних принципів: свободи заповіту і охорони інтересів сім'ї, що відповідає першим двом підставам спадкування - за заповітом та за законом. Спадкування за заповітом відіграє провідну роль, оскільки надає можливість власнику на свій розсуд розпорядитися майном на випадок смерті.

За законодавствами майже усіх держав спадкування за заповітом має пріоритет. Спадкування за законом має місце у випадках, коли заповіт або не складений, або його визнано нікчемним, або спадкоємці за законом відмовились від прийняття спадщини (не прийняли і т.і.). У ході формування Міжнародного приватного права спадкування за заповітом було нетиповим, проте в міру розвитку права і в силу певних переваг ця форма спадкування отримала широке розповсюдження, і в більшості країн вважається пріоритетною.

Першим моментом, за яким різняться законодавства різних держав щодо питань спадкування за заповітом, є форма заповіту. За вітчизняним законодавством заповіт, будучи правочином, складається в письмовій формі та підлягає нотаріальному посвідченню (ст.209, 1247 ЦК України).

За ЦК Іспанії заповіти поділяються на «звичайні» (власноруч написані, «відкриті» та «закриті» заповіти) та «спеціальні» (військові, морські та заповіти, складені іспанськими підданими в іноземних державах). Приватні заповіти (власноруч написані) дозволені на всій території Іспанії, так само як і заповіти, зроблені лише перед свідками (за певних обставин під час складання заповіту).

Деякі особливості спостерігаються і щодо можливості недоержання нотаріальної форми заповіту. Так, ЦК Іспанії дозволяє відкриті заповіти лише в присутності свідків у двох випадках по -

смерті, в присутності п'яти свідків, по -друге, у випадках епідемії, в присутності трьох свідків. Усну волю заповідача бажано записати, якщо можливо. Такі заповіти втрачають чинність через два місяці, якщо заповідач вижив або закінчилася епідемія. Якщо заповідач помер протягом цього строку, заповіт є дійсним у випадку, якщо заповіт зареєстрували в державному нотаріальному реєстрі протягом трьох місяців з моменту смерті заповідача. Нічого подібного ЦК України не вміщує.

Таким чином, законодавче врегулювання таких питань спадкування за заповітом як право на складення заповіту неповнолітніми, заповітів, прирівняних до нотаріально посвідчених в Україні потребує подальшого вдосконалення, оскільки існують величезні прогалини в вітчизняному законодавстві нашої країни. Так, зокрема, ст. 72 ЗУ «Про міжнародне приватне право» створює колізію, оскільки встановлює що здатність особи на складання і скасування заповіту, а також форма заповіту і акта його скасування визначаються правом держави, у якій спадкодавець мав постійне місце проживання в момент складання акта або в момент смерті.

МЕЛТАПТАПЯ ЯК ФОРМА ВРЕГУЛЮВАННЯ

Мардарович С.Б., студент ННШП НАВС

Науковий керівник: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін ННШП НАВС Нечипоренко О.І

Медіація є альтернативним (досудовим) способом вирішення спорів, у яких третя незалежна особа - медіатор, надає допомогу сторонам у прийнятті взаємоприйняттого рішення.

На даний час необхідність запровадження інституту примирення (медіації) у вітчизняній системі права підтримується широким колом як практикуючих юристів, так і вчених-правників. Така зацікавленість відповідає прагненню України до гармонізації національного законодавства із законодавством Європейського Союзу, на теренах якого правосуддю приділено значну увагу.

На відміну від України, медіаційна процедура уже понад 20 років ефективно застосовується у таких країнах, як: Австрія, Англія, Німеччина, США, Франція. У плані обов'язковості процедури Великобританія пішла на компромісний варіант: якщо якась із сторін відмовляється від запропонованої судом процедури медіації, вона повинна понести всі судові витрати, навіть якщо виграла справу.

В Україні першою спробою реалізувати ідею медіації на законодавчому рівні стало внесення до Верховної Ради України проекту Закону «Про медіацію» у 2010 році. Основну мету медіації в ньому було визначено як «запровадження культури досудового вирішення спорів без звернення до формальної системи судочинства, шляхом ведення між сторонами узгоджуваних переговорів за участю нейтральної особи, яка допомагає у пошуку взаємоприйняттого рішення». Проте, комітет Верховної Ради України з питань правосуддя після розгляду цього документа 6 квітня 2010 року вказав, що проект потребує суттєвого доопрацювання з огляду на те, що в ньому не зазначено низку процесуальних питань.